

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
iulie 2025**

**Probă scrisă
ISTORIA ȘI TRADIȚIILE MINORITĂȚII MAGHIARE**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

I. TÉTEL

(30 punct)

A. Olvassa el figyelmesen az alábbi forrást!

„A magyar kereskedelem s iparfejlődés gyűlpontja [központja] Budapest, ez az ország szíve, melynek irányában úgy lehet tekinteni az egyes [vasúti] közlekedési vonalakat, mint megannyi főeret, mely a szívből a vérforgást az ország véghatáráig eszközli. Eszerint Budapestről, ezt mint központot tekintve, úgy kell a [vasúti] fővonalakat vezetni, hogy azok hazánkat világkapcsolatba jutassák, s e jótéteményt lehetőleg minden ország részre árasszák.”

(Széchenyi István javaslata, 1848. január)

A fenti forrásból kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre!

1. Írjon egy történelmi ok-okozati összefüggést az adott szöveg két információját felhasználva, kiemelve mindkét információ (ok és okozat) szerepét! **2 pont**
2. Mutassa be Széchenyi István egy olyan gazdaságélénkítő reformját, amit a fenti szöveg nem említ! **4 pont**
3. Érveljen az alábbi kijelentés mellett!

Széchenyi István „a legnagyobb magyar”

Érveit támassza alá három olyan reform bemutatásával, amelyeket Széchenyi hajtott végre, és a fenti szöveg nem tesz róluk említést! **8 pont**

B. Írjon egy 1–2 oldalas szintézist az 1848–49-es forradalom és szabadságharc eseményeiről, figyelembe véve az alábbi szempontokat:

1. nevezzen meg két jelentős mozzanatot az 1848. március–április időszakból;
2. mutasson be két fontos erdélyi eseményt, és nevezzen meg két vezetőt;
3. hasonlítsa össze a szabadságharcot a Bocskai István vezette szabadságharccal, emeljen ki egy hasonlóságot és egy különbséget a két esemény között!

Megjegyzés: Pontot ér az ok-okozati összefüggés kiemelése, a történelmi események időrendi/logikai sorrendjének betartása, a megfelelő történelmi nyelvezet használata és a terjedelmi követelmény betartása. **16 pont**

II. TÉTEL

(30 pont)

A. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget!

„Miután a Magyar Királyság Szent László és Könyves Kálmán uralkodása alatt megerősödött, s úrrá lett az alávetésére irányuló német törekvéseken, a XII. században a hódítóként jelentkező Bizánccal került szembe.”

(Bertényi Iván: *Szent István és öröksége*)

Válaszoljon az alábbi követelményekre!

1. Fogalmazza meg nézőpontját a fenti kijelentéssel kapcsolatban! **2 pont**
2. Támassza alá nézőpontját két oldal terjedelemben két történelmi esemény bemutatásával és az események 3–3 jellemzőjének megnevezésével!

Megjegyzés: Pontot ér az ok-okozati összefüggés kiemelése, a történelmi események időrendi/logikai sorrendjének betartása, a megfelelő történelmi nyelvezet használata és a terjedelmi követelmény betartása. **13 pont**

B. Olvassa el az alábbi szöveget!

„Budán a hódító Török Birodalom hatásai rendezkedtek be, a királyi udvartartás maradványai pedig Gyulafehérvárra menekültek. A politikai kényszer folytán létrejött Erdélyi Fejedelemségnek [...] ez lett a székhelye, az itt megszerveződő udvar lett örököse és leszármazottja a budai királyi udvarnak.”

(Kósa László »szerk.«, *Magyar művelődéstörténet*)

Válaszoljon az alábbi követelményekre!

1. Fogalmazza meg nézőpontját a fenti kijelentéssel kapcsolatban! **2 pont**
2. Támassza alá nézőpontját két oldal terjedelemben két történelmi esemény bemutatásával és az események 3–3 jellemzőjének megnevezésével!

Megjegyzés: Pontot ér az ok-okozati összefüggés kiemelése, a történelmi események időrendi/logikai sorrendjének betartása, a megfelelő történelmi nyelvezet használata és a terjedelmi követelmény betartása. **13 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

A következő részletek a romániai magyar kisebbség történelme és hagyományai tantárgy tantervéből származnak:

A.

Competențe specifice

2.1. Relaționarea pozitivă, în grupuri mici, pentru rezolvarea unor sarcini simple de lucru

- exersarea cooperării în grup pentru rezolvarea unor sarcini simple de lucru, prin împărțirea sarcinilor/responsabilităților, respectarea cerințelor (de lucru, de timp etc.) și prin valorificarea calităților fiecărui membru al grupului - participarea la jocuri de rol care valorizează relaționarea pozitivă dintre elevi - realizarea unor proiecte, postere sau afișe pe teme istorice

2.3. Extragerea semnificației unor evenimente din trecut și din prezent

- formularea de întrebări și răspunsuri referitoare la evenimente din trecut, persoane și locuri cu semnificație istorică

- citirea unor lecturi istorice și povestirea faptelor istorice prezentate

- extragerea informațiilor esențiale dintr-un text cu conținut istoric

Domenii de conținut

Primul Război Mondial și consecințele lui

Conținuturi și studii de caz

Primul Război Mondial.

Studiu de caz:

- Viața pe front și în spatele frontului. Aspecte locale. Conferința de Pace de la Paris.

Studiu de caz:

- Tratatul de pace de la Trianon și consecințele sale

(Programa școlară pentru disciplina Istoria și tradițiile minorității maghiare, clasele a VI-a – a VII-a, Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3393 / 28.02.2017)

B.

Competențe specifice

3.1. Recunoașterea unor termeni istorici în cadrul unor surse accesibile

- lectura/citirea și analiza unor biografii, texte literare, izvoare scrise din diferite epoci istorice, identificarea/precizarea/evidențierea informațiilor

- alcătuirea și rezolvarea de rebusuri pe teme istorice

- elaborarea unor rapoarte pe baza unor texte istorice

- utilizarea investigației pentru aplicarea, în mod creativ, a cunoștințelor dobândite în situații noi și variate

Domenii de conținut

Maghiarii în perioada postbelică (1945-1989)

Conținuturi și studii de caz

Transformări economice, sociale și politice în perioada postbelică.

Studii de caz:

- Regiunea Autonomă Maghiară.

- Revoluția maghiară din 1956 și influența ei asupra societății din România.

Viața culturală și spirituală.

Studii de caz:

- Instituții culturale și de învățământ. Universitatea Bolyai.

- Presa scrisă și electronică în limba maghiară.

- Ansambluri de dans popular, pelerinajul de la Șumuleu Ciuc, supraviețuirea tradițiilor populare.

- Personalități: Márton Áron, Sütő András, Kányádi Sándor

(Programa școlară pentru disciplina Istoria și tradițiile minorității maghiare, clasele a VI-a – a VII-a, Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3393 / 28.02.2017)

A. Mutasson be egy gyermekközpontú didaktikai módszert, amely alkalmas az adott kompetenciák egyikének kialakítására/fejlesztésére felhasználva a fenti tantervrészlet bármelyik tartalmát! Vegye figyelembe a következő szempontokat:

1. mutassa be legtöbb 10 sorban a választott tanítási módszert;
2. mutasson be két tanítási tevékenységet, melynek során a fenti tantervrészlet tartalmi segítségével fejleszteni lehet a választott kompetenciát, írja le a didaktikai munkafolyamatok szervezési típusát és időbeosztását;
3. nevezzen meg két didaktikai eszközt, amelyek alkalmasak a választott kompetencia kialakítására/fejlesztésére!

12 pont

B. Mutasson be a fenti tantervrészletből választott kompetencia kialakítására/fejlesztésére és értékelésére alkalmas didaktikai tevékenységet, az alábbiak figyelembevételével:

1. nevezzen meg két modern oktatási módszert, amely alkalmas az adott részletből tetszőlegesen választott specifikus kompetenciák egyikének kialakítására/fejlesztésére (a megnevezett módszerek ne legyenek azonosak az A. pontnál említett módszerrel);
2. nevezze meg az egyes módszerek alkalmazásának egy-egy előnyét;
3. mutassa be a kiválasztott specifikus kompetencia kialakítására/fejlesztésére alkalmas módszerek alkalmazását (a felhasznált tartalom/tartalmak, a kiválasztott tanulási tevékenységek, az óraszervezés módja, a megfelelő oktatási segédanyagok összefüggése);
4. mutassa be egy értékelési eszköz négy jellemző tulajdonságát;
5.
 - a. tervezzen három különböző típusú itemet – egy objektív, egy félobjektív és egy szubjektív itemet – az alábbi szempontok szerint:
 - az itemek legyenek alkalmasak egy, a fenti tantervrészletből választott kompetencia értékelésére;
 - minden egyes item esetében az adott tantervrészlet különböző *Tartalmait* használja;
 - b. nevezze meg a választott kompetenciák mérésére alkalmas mindegyik itemet!

16 pont

C. Mutassa be egy példán keresztül a szóbeli értékelés egy előnyét és egy hátrányát az adott tantervrészletből választott *Tartalmak* felhasználásával!

2 pont